

OVERRETSSAKFØRER
J. F. K. CHRISTIE
M. N. S.

TELEFONER: | Kontoret . 1814
 | Privat . . . 1312

HAMAR
HAMAR SPAREBANKS GÅRD
STRANDGATEN 15

107157

Herr P O L I T I M E S T E R E N
I V E S T O P L A N D .

Gjøvik.

Anmeldelse på advokat M. Sterri, Gjøvik,

redaktør Torstein Lange, Gjøvik,

journalist Kaare Lange, Gjøvik,

for ærekrenkelse i trykt skrift og mot bedre vidende.

For samtliges vedkommende:

Strl.'s §§ 247 og 248, og Ikrafttrl. § 19, ~~samt strl.s § 254~~

Subsidiært: Strl.'s § 247, og Ikrafttrl. § 19, ~~samt strl.s § 254~~.

For redaktør Langes vedkommende såvel principalt som subsidiært:

Også Strl.'s §§ 322, 430 og 431.

Anmeldelsen gjelder 3 artikler i bladet "Vestopland",
Gjøvik, de 2 i nr. 239 den 13. oktober 1933, den tredje i
nr. 240 den 14. oktober 1933 (s. 2 a), og for redaktør Langes
vedkommende desuten negtelsen av at indta mit dementi av 13.
oktober 1933 (s. 2 b).

- 2 a -

Artiklerne er disse :

Advokat Sterri :

"Quisling-møtet på Toten.

" Under diskusjonen uttalte o.r.sakf. Christie at stor-
" tingsmann Østby-Deglum hadde fortalt ham at fhv. forsvarsmini-
" ster Quislings klageskrift (ankepunkter) mot statsminister
" Hundseid ikke var behandlet av bondpartiets stortingsgruppe.
" Denne uttalelse vakte naturligvis endel sensasjon, og
" jeg fant derfor grunn til å gjøre henvendelse til hr. Østby
" stortingsmann Østby-Deglum i sakens anledning. Jeg har mottatt
" følgende skrivelse fra ham :

" Herr advokat M. Sterri,

" Gjøvik.

" Hvis overrettssakfører Christie har uttalt at jeg har
" sagt at fhv. forsvarsminister Quislings klageskrift (ankepunkter)
" mot statsminister Hundseid ikke er behandlet av bondpartiets
" stortingsgruppe, så er det uriktig. Noe sådant har jeg aldri
" uttalt. Saken blev behandlet av den fulltallige gruppe, som
" enstemmig tok avstand fra de av herr Quisling rettede angrep
" mot herr Hundseid.

" Jeg har intet imot at nærværende benyttes offentlig.

" Brumunddal 12. oktbr. 1933.

" Arbeidsgjæ

" O. Østby Deglum. (sign.) "

" Videre kommentar er unødvendig.

" M. Sterri."

- 2 b -

"Vestopland"'s redaktør hr. Torstein Lange :

"I "Opland Arbeiderblad" og "Velgeren" er det vill
" jubalong over Quislings og Christies skamløse overfall på
" bondepartiet. Quisling serverte nye røverhistorier om sitt
" gamle parti og Christie opvartet med en åpenlyst
" usannhet ved å benytte Østby-Deglums
" navn.

" Det er et stempel som vi ikke misunder noen av dem.
" Velgerne er dermed blitt klar over, hvad slags midler som be-
" nyttes i valgkampen."

Journalist Kaare Lange :

"Referatet fra Totenmøtet.

" Den politiske vørhane, o.r.sakfører Christie
" fra Hamar, fikk under møtet på Victoria Hotell anledning til å
" komme med noen forblommande uttalelser om mitt referat fra
" Totenmøtet. Det var utilbørlig journalistikk, forteller vørha-
" nen. "Opland Arbeiderblad" går trofast i Christies fotspor.

" Hertil er å bemerke, at ingen av dem på et ene-
" ste punkt kan rokke referatets innhold.

" O.r.sakfører Christie blev førsiktig igår grep i
" usannferdigheit i sin omtale av Østby-Deglums
" uttalelse om bondegruppens behandling av Quislinganken, så
" med ham diskuterer jeg ikke.

K. L. "

- 2 c - (i originalen 2 b)

Hamar 13. oktober 1933.

" Til V e s t o p l a n d .

Gjævik.

" Ianledning av hr. Sterris artikel idag, som er mis-
" visende og rettet mot mig tillater jeg mig herved at be Dem
" indta snarest mulig vedlagte faktiske redegjørelse.

Arbødigst

" Sign.: W. F. K. Christie."

" Quisling-møtet på Toten.

" Hr. Sterris anførslær er urigtige.

" Jeg har ikke uttalt at hr. Quislings anker ikke var
" behandlet" av bondepartiet. Hvad jeg har sagt er, at gruppen
" ikke har taget stilling til hvorvidt ankerne var rigtige eller
" ikke. Noget andet har jeg heller ikke tillagt hr. Østby Deglum.

" Hr. Østby Deglum har overfor mig erkjendt riktigheten
" herav. Dette forhold har hr. Østby Deglum påny erkjendt i tele-
" fonsamtale med mig i går, altså samme dag han har skrevet sit svar
" til hr. Sterri. Jeg pointerte også uttrykkelig, hvad jeg hadde
" sagt, og hvad spørsmålet gjaldt.

" Dette burde utelukket hr. Østby Deglums skrivelse.

" Hamar 13. oktober 1933.

" Sign.: W. F. K. Christie."

Dementiet er ikke indtaget.

- 3 -

For at kunne få et riktig billede av injurierenes indhold er det av betydning at kjende bakgrunden for dem. Det er derfor nødvendig at gi et utsyn over, hvad der er gåt forut for og står i forbindelse med dem; jeg skal såke at gjøre det så kort som mulig.

I løpet av 1932 blev der inden Bondepartiets regjering et motsetningsforhold mellem statsråd Quisling og statsminister Hundseid. Statsråd Quisling mente, at statsminister Hundseid drev en undfaldende politik, som var farlig, fordi den ikke tilstrekkelig bekjempet de revolusjonære partier, og at hr. Hundseids politik var vikende, uklar og meget svak, en likefrem svikten av Bondepartiets program, det denne var valgt på og regjeringen skulde høvde; han mente, at hr. Hundseid viste en skjæbnesvanger mangel på kraft og plan i indrepolitikk og var unasjonal, tvetydig og skadelig i utenrikspolitikk.

Statsråd Quisling følte sig også forrædt av hr. Hundseid, som trods kjendskap til saken i stortinget d. 7. april 1932 fornekket hr. Quisling under dennes opgjør med de revolusjonære, - og videre blev han i sit opgjør med kaptein Kullmann og det revolusjonære undergravningsarbeide mot vort forsvar underkjent av hr. Hundseid.

Under en så farlig situasjon er det ikke spørsmål bare om en parlamentarisk attitude, hvad en statsråds avgang under de forhold ville være. Det er blitt et spørsmål om folkestyrets

- 4 -

være eller ikke være, om staten skal styres etter principet like ret for alle, om det nuverende samfunds beståen. Statsråd Quisling tok så det skritt, som manden med følelse av ansvar og plikt gjør, selv om det vil bety et løft i kamp. - Han satte opp et pro memoria av 20-11-1932, gjennemgikk punktvise en rekke tilfælde, hvor han balyste berettigelsen av sit syn på hr. Hundseid og hvilken fare der lå i en slik holdningsløs og svak politik i motsetning til bondepartiets. Dette pro memoria tilstillet han regjeringen og i henhold til disse anker begjærte han statsministerens avgang.

Et så ekstraordinært skritt vilde selvsagt ledet til sieblikkelig avskedigelse av hr. Quisling selv, hvis hans anker hadde været grundløse. Tvertom blev der ventilert ved statsråd Trædal muligheten for en fortsættelse av den samlede regjering. Statsråd Quisling gik omsider med på det, idet han forstod det således, at regjeringen med undtagelse av hr. Hundseid selv og hr. Langeland var enig i hans syn på den politik, som det nu var nødvendig at føre for at holde den revolusjonære bevegelse stangen og for at reise landet økonomisk, - og videre hadde han forståt hr. Hundseids uttalelsor derhen, at denne vilde trekke sig tilbake fra politiken.

Statsråd Quisling's skarpe kritik over hr. Hundseid's politik og bestemte hvilken av sit syn og sit standpunkt også under de formidlende forhandlinger med statsråd Trædal, hvori blandt også i en skrivelse av 5. 12. 1932, ledet ikke til nogen

- 6 -

rang. Det er ikke bare et spørsmål mellom personer. Men det er en avgjørende prøve på, hvorledes et helt parti i realiteten stiller sig i kampen for fedrehandet, for hjem og velferd. De krever en granskning, en realitetsbehandling, en hensynsløst ørlig analyse. Det gjaldt ikke hvad Bondepartiets stortingsgruppe sa til dem, men hvad den hadde at si til dem, - hvorledes den stillet sig til dem under ansvar, efter plikt og samvittighet.

Men stortingsgruppens medlemmer, partiets kårne tillidsmann med partiets skjold og verge i sine hender, de fik sig referert ankerne, de undersakte ikke om de var riktige, de bare skjøv dem væk, de "tok avstand fra dem", det vil si de tok avstand fra, at der på det tidspunkt - før valget - blev rettet nogen kritik, man skulle stå sammen og hånd i hånd, utluftning og renselse kunde ikke tåles, det ville være hvad stortingsgruppens formand kalder: "at stikke farlige motstandere våben ihænde".

Det var snaret på hr. Quisling's alvorlige forsøk på at skaffe kraft i ledelsen til at bevæde partiets program i realitet og i praksis og til at holde klare linjer og ha åpent syn for faren og hvad det gjelder.

Det gav brustne håp og tapt tro. Da stiftet hr. Quisling et nyt parti, Nasjonal Samling, for at holde folket vækent, gi et grundlag for de linjer der må følges og for at markere de mål der må siktes på.

- 7 -

Dette parti blev utsat for en trommeild fra de forskjellige andre politiske partier. Og ikke mindst fra bondespartihold.

Da partiet skulde organiseres, blev der holdt organisasjonsmøter på de forskjellige steder av landet. Det er selvsagt, at disse måtte være lukkete møter under oppbygningen. På disse møter henvnte det, at hr. Quisling ble provosert til å angi grunden til sit brudd med Bondepartiet. Hr. Quisling uttalte sig mindst mulig derom. og holdt sig til det nye partis positive linjer, men måtte selvsagt også gi en forklaring.

Imidlertid begyndte flere av Bondepartiets mænd at angripe hr. Quisling for at han i det hele tat omtalte sine anker mot lederne av Bondepartiet. Dette blev særlig tilspidset ved et møte på Gjøvik d. 26. juni f. å.. Og det blev da forsøkt at få det derhen, at hr. Quisling's ord ikke var til å stole på. Og som bevis derpå blev det fremholdt, at partiets stortingsgruppe hadde "tat enstemmig avstand fra" ankerne. Og dette blev fremført således, at det kunde se ut som om gruppen hadde undersøkt, forkastet og benektet riktigheten av ankerne, altså hadde underkjent hr. Quisling's anker, - mens det virkelige forhold var, som tidligere nævnt, at det var den ting at anker var fremsatt gruppen tok avstand fra, deres realitet og sandhet var ikke undersøkt, behandlet eller tat stilling til.

Hør er vi ved begyndelsen av den rekke bevisligheter, som menes at klargjøre, at advokat Sterri og redaktør Lange må

- 8 -

forutsettes at ha fremført erekrenkelser mot bedre vidende.

Jeg tillater mig at henvise til de papirer, som er sammenheftet under bilagsnummerne 1 - 16.
. / .

Bilag 1. er det svar Bondepartiets stortingsgruppe ved formanden hr. Gabriel Moseid d. 5/4-1933 gav hr. Quisling på ankerne mot hr. Hundseid og advarslen mot at gjenvalge ham som Bondepartiets leder.

Bilag 2. er en skrivelse av 26. juni 1933 fra advokat Sterri til gårdbruker Hans Rognerud, og som hr. Rognerud læste op på det møte, hvor N. S. organiserte sin avdeling for Opland. Hr. Rognerud har ustanselig provocert hr. Quisling til å komme med, hvad han har at anke over vedrørende hr. Hundseid's politikk. Da hr. Quisling på møtet 26. juni 1933 fandt at måtte imøtekommeste i nogen måte, blev han sterkt anfaldt av hr. Rognerud, som trak op av lommen dette hr. Sterri's brev og gjengav det som en riktig godbit.

Hr. Sterri's påstand blev siesblikkelig gjendravet. Og under en pause gik hr. Quisling og undertegnede til hr. Sterri på hans kontor og redegjorde for det virkelige forhold; vi præciserte, at ankerne var behandlet, men ikke realitetsbehandlet, ikke undersøkt om de var rigtige. Og det er jo netop det, som er det mest karakteristiske, at de er behandlet, men tiltrods derfor allikevel ikke realitetsbehandlet. Det er netop det, som er det mest klanderværdige, det er netop det hr. Quisling og jeg understreker. Og allerede på det tidspunkt er hr. Sterri helt

- 9 -

klar over dette vort standpunkt. Dette fremgår av de øvrige bilag 3 - 14. Av bilagene 9, 10, 12 og 14 sees det, at redaktør Lange også er klar herover.

Tendensen belyses også ved en artikel i "Laagen" for 9. oktober 1933, bilag 17. Der citerer hr. Hans Rognrud på ny hr. Sterris skrivelse av 26. juni 1933, tiltrods for at han er tilsendt gjenpart av hr. Quislings og min fællesskrivelse av 2. juli 1933, bilag 6, og av min skrivelse av 9. august 1933, bilag 12, hvad der fremgår av bilag 8 og 16. Hvad hr. Brud i "Laagen" citerer av Opland Arbeiderblad indeholder en forveksling av hr. Bruds person med selv samme hr. Rognrud; indholdet er riktig, men herrerne benytter anledningen til ved krydsning av sine påstande og gjensidig utnyttelse i forbindelse med en navneforveksling at gi bakgrund for det redaksjonelle angrep på hr. Quisling og på helt uriktig grundlag. Og således får man istand i avisen et angrep på hr. Quisling for at fare med "skrøber" for at være "en i høy grad uvederheftig person", for at være "en politisk lykkejæger". Det er det traktement hr. Quisling får, fordi han tar avstand fra en partiledelse, han mener svigter det program velgerne har sat den til at varata, en svikt til - etter hans syn - skade for land og folk og fare for samfundet, Slik er det der drives. Hr. Brud og hr. Rognrud står i nære kontakt med hr. Sterri.

Ved slike provokasjoner og utfordrende beskyldninger for mangel på sandruhet og hederlighet er hr. Quisling blit nødt

- 10 -

til at ta bladet fra munden. Han tillyser så et valgforedrag på Lena, altså i den krets han selv er stillet. Lokalset, Bondernes hus, blev utleiet til ham kun på den uttrykkelige betingelse av hr. Rognsrød, at der skulle bli anledning til diskussion. Sålaedes kom det store opvaskneste på Toten. Og det er ianledning av debatten der de injurierende artikler er fremkommet.

Jeg tillater mig herom at henvise til de referater som foreligger : "Vælgeren" 12. okt. 1933, bilag 18, og 13. okt. 1933, bilag 19, "Opland Arbeiderblad" 13. okt. 1933, bilag 20, og 14. okt. 1933, bilag 25.

I tilknytning til disse referater, får jeg lov til at resumere, hvad der passerte og hvad der særlig dreier sig om.

Grundlaget for at hr. Quisling ikke længer kunde følge Bondepartiet er særlig den måte, hvorpå partiets ledelse behandlet hr. Quislings anker mot hr. Hundseid for svigt og svakhet. Hver av de fremsatte anker var meget alvorlige og saklig set av den største betydning politisk. Jeg ber bemerket, at hr. Quisling ikke angriper Bondepartiet eller dettes program, men ledelsen, hr. Hundseid og stortingsgruppen, som efter hans syn ikke hevder det program, vælgerne har sluttet op om og som er grundlaget for ledernes mandater. Tiltrods for at ankerne på gruppemøte blev referert, blev de ikke undersøkt, ikke realitetsbehandlet og fik ikke andre konsekvenser end at samme hr. Hundseid fik enstemmig tillidsvotum og blev enstemmig gjenvalgt som formand.

- 11 -

Når så hr. Quisling på provokasjon av Bondespartiets egne folk meddeler dette, og at ankerne er behandlet slik, da sørger Bondespartiets agitatorer og presse at gi det utseende av, at Bondespartigruppen har realitetsbehandlet ankerne, har undersøkt om de er rigtige og den derefter har enstemmig tatt avstand fra - ikke bare at de er fremført, men også fra deres innhold. Helt uriktig. Og så prøver man på dette grundlag at fremstille hr. Quisling som en uvederhaftig lykkejager, som flyr omkring med usandheter.

Med dette på den ene side og på den anden side Bondespartiets stortingsgruppe, som ikke har optatt ankerne til prøvelse - en i forhold til velgernes tillid og til landets fremtid alvorlig omstændighet -, måtte et av hovedpunktene i valgkampen, hvor Bondespartiet gikk til angrep på Nasjonal Samling, nødvendigvis bli, hvorledes hr. Quislings anker var behandlet.

Således også på Lena-møtet 11. oktober 1933. Også her ønskte advokat Sterri, Bondespartiets ledende debattant, at gi det utseende av, at hr. Quislings anker var veist og fundet uriktige. Og hr. Kaare Lange er referent på møtet og følger det fra punkt til punkt.

Det som av hr. Quisling og mig også her blev henvist, var, at Bondespartiets stortingsgruppe hadde behandlet hr. Quislings ankeskrifter, men at den ikke hadde realitetsbehandlet dem, ikke undersøkt om de var rigtige. Og det er nettopp det vi fandt mest graverende, at de tiltrods for at være referert ikke ledet til undersøkelser.

- 12 -

Dette har vi fremholdt for advokat Sterri på hans kontor d. 26. juni 1933, vi har bekraftet det skriftlig til ham d. 2. juli 1933, bilag 6, og vi har på samme måte debattert mot ham på Lena-møtet. Der er ingen mulighet for at hr. Sterri har misforstått. Det viser hr. Sterri's egne indlæg.

Debatten og dens resultat var meget bedrøvelig for hr. Sterri og hans kampfæller hr. Ørud og hr. Rognsrød. Neste dag griper så hr. Sterri til at forvrænge mine uttalelser om en samtale mellom bondegruppens formand hr. Østby Deglum, som tar avstand fra dem i hr. Sterri's version. Og den 13. okt. 1933 rykker hr. Sterri ind i "Vestopland" (redaktør Torstein Lange) sit spørsmål med den urigtige gjengivelse og hr. Østby Deglums betingete dementi. Og så gir han det hele en slutsats som skal stempe mig som løgner. Og i tilknytning dertil har redaktør Lange en redaksjonel artikkel og uttaler, at jeg "opvartet med en åpenlys usannhet ved å benytte Østby-Deglums navn" - "Det er et stempel vi ikke misunder noen av dem." Redaktør Lange er hr. Sterri's fortrolige ven og politiske kampfælle, som kjender til hvad der er gått forut; jeg henviser herom til bilagene 6, 9, 10, 14. Og redaktøren er bror av møtets referent og medarbeider i "Vestopland", hr. Kaare Lange.

Av de bilagte avisreferater vil det tydelig sees, at hr. Ørud og hr. Sterri fremdeles søker at gi det utseende av, at hr. Quislings anker er realitetsbehandlet og avvist som uriktige. Hr. Sterri er i "Valgaren" for 13. okt. 1933, bilag 19,

- 13 -

bl. a. gjengit således: "Grunnen til at anken blev forkastet var et den var uriktig". I "Opland Arbeiderblad" for 13. okt. 1933, bilag 20, gjengis hr. Sterri bl. a. således: "Tal. hevdet at gruppen hadde tatt avstand fra anken netop fordi den var uriktig."

Som det fremgår av samme avisreferater viser hele debatten, at ankerne ikke var realitetsbehandlet og ikke var undersøkt. Og da hr. Ørud er stortingsmann, hadde selv været medlem av stortingsgruppen og nu var stillet som nr. 1 på partiets nominasjonsliste fandt jeg at burde advare ham; og for at optre med helt åpent visir og gi ham en chance gjorde jeg uttrykkelig opmerksom på, at hr. Østby Deglum, gruppens formand, i en samtale med mig hadde erkjent, hvorledes saken var behandlet av gruppen. Derfor burde han nøye overveie sine ord.

Dette er gjengitt i "Valgeren" 13. okt. 1933, bilag 19, således:

"Christie: Spørsmålet står ubesvart. Jeg har bønnespartiets formanns ord på, hvordan Quislings anker er behandlet men jeg vil gjerne høre hr. Ørud svar først.",
(hvordan - er behandlet)

"Sterri: Taleren hevdet at det var tatt avstand fra Quislings anke fordi den var uriktig".
" Christie: Nei, dette er ganske galt. Det er et spør om ord. Ankerne er ikke realitetsbehandlet. Det har jeg

"Volgeren", 13. oktober 1933.

" Christie refererer skrivelsen, som er undertegnet av Moseid.
" Legg merke til dette, uttalte Christie. Man sier intet om
" hvorvidt Quislings anker er riktige eller ikke, men at anken
" i sig selv er farlig.

Dør på refererer Christie hele skriftvekselen om dette,
og av den måtte man få det bestente inntrykk at dør ikke er
tatt standpunkt til riktigheten av Quislings anker. - - -

- 14 -

"bekræftelse for av stortingsmann Østby-Deglum (b.). Ørud
" har fremdeles ikke svart annet enn med Langelands sleipe
" skrivelse. Jeg fastslår og kan bevise, at det her var
" spørsmål om å få anken avvist for dens egen skyld, ikke før
" dens realiteter. Jeg gjentar mitt spørsmål til Ørud:
" Har saken været realitetsbehandlet eller ikke ?" (Ikke
realitetsbehandlet, men altså behandlet).

I Opland Arbeiderblad 13. okt. 1933, bilag 20, lyder
referatet av episoden således:

"Christie: Jeg konstaterer at Ørud fremdeles ikke
" svarer. Jeg har bondepartiets formanns ord på hvordan
" anken er behandlet, men jeg vil gjerne høre Øruds svar
" også." (hvordan - er behandlet).

Hvad der blev fremholdt i debatten var helt klart. Og
når jeg tog til indtegt Østby Deglums uttalelser, som gir hr.
Quislings og min fremstilling ret, gjorde jeg det selvsagt til
støtte for hvad vi fremholdt. Hvortil ellers ? Og hvad det var
er selv "Vestopland", hr. Langes og hr. Sterris avis, nødt til
at præcisere (referatet her er ellers i flere henseende fuld-
stændig misvisende) og gjør det således (bilag 21) :

"Bergenseren Christie kom etter tilbake til behandlingen
" av Quislings ankepunkter i stortingsgruppen." - Behandlingen.

Og hr. Sterris forståelse av hvad det gjelder fremgår
bl. a. av det vidare referat samnesteds :

"Sterri:

" Når Christie fremholder, at det er forskjell

- 15 -

" på ordene "uriktig" og "ta avstand fra" så kan jeg ikke annet
" skjønne enn at dette bare er flisespikkeri, uten realitet."

Det er netop det som er avgjørende for hvad der er
sandhet og hvad ikke, - og for stortingsgruppens troskap mot
valgerne og mot det program dens medlemmer er gåt ind for.

I forbindelse med denne debat laste jeg på møtet op
også skriftvekselen med Bondepartiets stortingsgruppe og med
hr. Sterri, - bilagene 1 - 12. Der præciserer vi jo uttrykkelig
at saken er behandlet, hvad samme avis erkjender i sit referat.

Og hvorledes skulde jeg kunne fremstille hr. Østby
Deglums uttalelse anderledes end min egen dokumentasjon beviser
og anvendes som bevis for ? Det ville jo ha været det røn vrvsl
og dat ville jo i tilfælde også ha været selv at såd ben under
vort eget standpunkt og alt hvad vi bygger vores betragtninger på.

Det er betegnende for de anmeldtes måte at ta tingene
på, at referenten, hr. Kaare Lange, anmeldte nr. 3, videre
skriver i "Vestoplant" :

"Ørud: Det står i beslutningen, at vi har tatt avstand
" fra ankepunkterne - og vi tar naturligvis ikke avstand fra
" en ting som ikke er rigtig." Og dermed slutter han gjen-
givelsen av debatten. Men han gjengir ikke hvad der videre
passerte og som i "Valgeren" 13. okt. 1933, bilag 19, er gjengitt
slik:

"Quisling (til Ørud): Så konstaterer jeg, at De har
" sagt at bondepartiets stortingsgruppe har erklært at mine
" anker er uriktige.

- 16 -

" Ørud: Nei det har jeg ikke sagt, jeg sier "tat avstand
" fra anken".

" Christie: Ja men så svar da ja eller nei.

" Ørud nøler og fra salen høres et flerstemmig rop:

" Svar, svar. Ørud valgte ikke å svare og Christie uttaler:

" Så konstaterer jeg her, at De ikke er nogen mann, hr. Ørud.

" (Demonstrativt bifall fra hele forsamlingen). Christie

" fortsetter: Og jeg konstaterer, at hr. Ørud her har uttalt,

" at han dengang Quislings anker kom til stortingsgruppen i

" likhet med de andre medlemmer av gruppen var i tvil om, hvem

" som hadde en skrue løs, Quisling eller Hundseid - altså var

" det tvil om Hundseids skruer".

Når jeg anfører dette, er det, fordi også det tjener
som en bakgrund for hr. Sterris og herrerne Langes artikler.
Som det vil sees, er det en ubrudt række av forsøk på at vri sig
ut av den meget ubehagelige situasjon d'herrer er kommet i etterat
ha angrepet hr. Quisling på det voldsomste. Det sidste som kan
kaste blár i sinene på velgerne er hr. Sterris artikel og i
forbindelse dermed redaktør Langes artikel i "Vestopland" 13.
okt. 1933, bilag 22. Der forvrænger man, hvad jeg har sagt, og
framstiller mig som legnar, - en foragtlig personage av farvelig
kaliber.

Efter hvad der er passert og hvad der foran er anført,
må hr. Sterri forutsettes at ha fremsat sin påstand mot bedre
vidende. Skriftvekselen med ham og hans egen debat gir grundlaget

- 17 -

for det. Hr. Sterri er advokat og må forutsettes i særlig grad at forstå ords og uttryks valører og nuancer, - at kunne holde tråden i en debat og at kunne kombinere. Og han kjender betydningen av at fremsette injurier i trykt skrift.

Hvad angår hr. Kaare Lange, så har han - avisens "Vestopland"'s politiske medarbeider - som referent overværet det hele møte. At hans referat gis et helt fortegnet billede, får delvis skrives på partipolitikens vegne. Men hans opfatningsevne må forutsettes at være almindelig. Det må derfor præsumeres, at det også for hans vedkommende er mot bedre vidende, når han i sin artikel i "Vestopland" 14. okt. 1933, bilag 23, skriver bl. a.: "O.r.sakfører Christie blev forsvarig igår grep i "usannfærdighet i sin omtale av Østby Deglums" uttalelse om bondegruppens behandling af Quislingankerne, "så med ham diskuterer jeg ikke."

Men dertil kommer for hans vedkommende videre, at aftenen før denne artikel står, i "Vestopland" 14. okt. - altså 15. okt., ligger på redaksjonens bord følgende dementi fra mig, bilag 24 a, ledsaget av følgeskrivelse, bilag 24 b. :

" Quisling-møtet på Toten.

" Hr. Sterris anfersler er urigtige.

" Jeg har ikke uttalt at hr. Quislings anker ikke var "behandlet" av bondepartiet. Hvad jeg har sagt er, at gruppen ikke har taget stilling til hvorvidt ankerne var rigtige eller ikke. Noget andet har jeg heller ikke tillagt hr. Østby Deglum.

- 18 -

" Hr. Østby Deglum har overfor mig erkjendt riktigheten
" herav. Dette forhold har hr. Østby Deglum pån y erkjendt i
" telefonsamtale med mig igår, altså samme dag han har
" skrevet sit svar til hr. Sterri. Jeg pointerte også
" uttrykkelig, hvad jeg hadde sagt, og hvad spørsmålet gjaldt.
" Dette burde uteklukket hr. Østby Deglums skrivelse.

Namur 13. oktober 1933.

Sign'd: W. F. K. Christie."

Tiltrods for dette indrykket hr. Kaare Lange sin
artikel samtidig som mit dementi undertrykkes. Og det må forut-
settes, at redaktør Torstein Lange kjender dette og allikevel
ikke forhindrer dens inntagelse.

Injurien står lørdag d. 14. oktober; mandag d. 16.
ar valgdagen.

Mit dementi er aldrig kommet ind i "Vestoplant".

Det dementi, jeg samtidig sendte "Opland Arbeiderblad"
blev straks indtaget og stod i dette blad samme dag hr. Kaare Langes
injurier stod i "Vestoplund" 14. okt. 1933. Herav citeres :

8. *What is the most important thing you learned about your culture from this project?*

" De som overvar møtet på Lena, vet at denne hr. Sterris
" gjengivelse er uriktig.

" Hvad jeg sa var at gruppen hadde referert ankerne, at
"den hadde tatt avstand fra at de var fremsatt, men at den
" ikke hadde realitetsbehandlet disse, ikke under-
" søkt om de var riktige.

" Og det er dette forhold jeg sa, hr. Østby Deglum har

- 19 -

" bekreftet. Dette forhold har hr. Østby-Deglum påny er-
" kjendt i telefonsamtale med mig i går, altså samme dag han
" har skrevet sitt svar til hr. Sterri. Jeg pointerte også
" uttrykkelig, hvad jeg hadde sagt, og hvad spørsmålet gjaldt.
" Dette burde utelukket hr. Østby Deglums skrivelse.

Dette burde utelukket hr. Østby Deglums skrивelse.

Avisen følger vedlagt som bilag 25.
Redaktør Lange, journalist Kaare Lange og advokat
Sterri har trods dementiet latt sine urekrenkelser bli stående.

Til forståelse av forholdet med min samtale med hr.
Satby Deglum tillater jeg mig at gi følgende redegjørelse :

En av de sidste dage stortinget var samlet ifjor gik jeg til stortinget for at traffe hr. Østby Deglum. Vi mødtes utenfor bygningen, idet han skulde gå fra stortinget.

Jeg bad om en konference, og vi mødtes ved middagstid i Grand Hotels palmehave.

Da fremholdt jeg for hr. Østby Deglum vanskeligheterne ved at tilbakeholde statsråd Quislings anker mot hr. Hundseid og hvad der i den anledning var passert. Serlig fordi det netop var hr. Hundseids stilling og Bondepartiets stortingsgruppens holdning, som var bakgrunden for at Nasjonal Samling blev stiftet som eget parti.

Jeg spurte, om der ikke skulde kunne findes nogen mulighed for at etablere en forståelse mellem Bondepartiet og Nasjonal Samling, så der kunde bli et samarbeide.

- 20 -

Hr. Østby Deglum uttalte sine tvil om at det kunde opnås, og han henviste til at stortingsgruppen enstemmig hadde avvist Quislings anker. Jeg fremholdt, at det ikke burde være nogen uoverstigelig hindring, idet gruppen jo ikke hadde indladt sig på realiteten, men alene tat avstand fra at ankerne blev fremsat og at der på den tid skulde finde et opgjør sted. Hr. Østby Deglum erkjendte riktigheten av at det var så, og på min direkte forespørgsel bekreftet han, at gruppen ikke hadde realitetsbehandlet ankerne, ikke undersøkt om de var rigtige. Men han anså det allikevel usandsynlig, at man kunde vinde frem til en nærmere forståelse mellem de to partier.

Jeg gjorde imidlertid indtrængende forestillinger til ham om trods alt at gjøre en føling med Bondepartiets ledende stortingsrepresentanter. Jeg fremholdt uttrykkelig, at man kanske derved kunde fjerne muligheten for et offentlig opgjør, som ellers kunne bli fremtvunget af omstændighederne under valget, - og videre præciserede jeg, at hr. Quisling selv hadde inot en slik offentlig behandling. Hr. Østby Deglum svarte, at Bondepartiet på sin side ingenlunde frygtet et opgjør, hvortil jeg indvendte, at N. S. heller ikke næret nogen slik frygt, men av hensyn til valget og situasjonen i det hele vilde vi dog ikke få selv dette forsøk være uprøvet. Og jeg understroket, at et mulig motståndsforsøk imidlertid kunne fremvinge et offentlig opgjør, hvis N. S. blev angrepet. Jeg bad ham derfor indtrængende om at gjøre et forsøk og såke opnåd en konference.

Dette lovet hr. Østby Deglum.

- 21 -

Da jeg ute på ettermiddagen telefonerte til ham, svarte hr. Østby Deglum, at han endnu ikke hadde fått konferert med mere end én stortingsrepresentant, og denne hadde ikke vist nogen særlig imøtekommenshet. Senere telefonerte jeg påny. Da hadde hr. Østby Deglum snakket med to eller tre andre av Bondepartiets representanter, jeg erindrer nu ikke spesielt hvem, men det forekommer mig at det var blandt herrerne Moseid, Sundby, Skurdal. De hadde imidlertid svaret ham, at de ikke forstod, hvorledes det skulle la sig gjøre, at man nu kunde miste i en nærmere forståelse mellom Bondepartiet og N. S., og at der ikke var mørre at gjøre ved det.

Jeg uttalte min dypeste beklagelse over det og svarte, at det var sorgelig man ikke på denne måte vilde seke at rydde bort muligheten for et motsætningsforhold. Men for N. S. var det ikke til at undgå, at man i selvforsvar måtte legge kortene på bordet, hvis man blev angrepet.

Hr. Østby Deglum svarte likeså med at uttale sin beklagelse derover, men at der ikke længer var noget at gjøre ved det.

Jeg meddelte derefter hr. Quisling forlæpet av mit forsøk på at finde en bro.

Hvad der passerte erindrer jeg spesielt godt. Vore konferencer var efter min mening så betydningsfulde, at de har festet sig meget skarpt hos mig.

Min korrespondence med hr. Østby Deglum følger som bilag 26, 27 og 28.

- 21 -

Da jeg utpå ettermiddagen telefonerte til ham, svarte hr. Østby Deglum, at han endnu ikke hadde fåt konferert med mere end én stortingsrepresentant, og denne hadde ikke vist nogen særlig imøtekommenshet. Senere telefonerte jeg påny. Da hadde hr. Østby Deglum snakket med to eller tre andre av Bondepartiets representanter, jeg erindrer nu ikke spesielt hvem, men det forekommer mig at det var blandt herrerne Moseid, Sundby, Skurdal. De hadde imidlertid svaret ham, at de ikke forstod, hvorledes det skulle la sig gjøre, at man nu kunde møtes i en nærmere forståelse mellom Bondepartiet og N. S., og at der ikke var mere at gjøre ved det.

Jeg uttalte min dypeste beklagelse over det og svarte, at det var sorgelig man ikke på denne måte ville seke at rydde bort muligheten for et motsetningsforhold. Men for N. S. var det ikke til at undgå, at man i selvforsvar måtte legge kortene på bordet, hvis man blev angrepet.

Hr. Østby Deglum svarte likeså med at uttale sin beklagelse derover, men at der ikke lenger var noget at gjøre ved det.

Jeg meddelte derefter hr. Quisling forløpet av mit forsøk på å finde en bro.

Hvad der passerte erindrer jeg spesielt godt. Vore konferanser var etter min mening så betydningsfulde, at de har festet sig meget skarpt hos mig.

Min korrespondence med hr. Østby Deglum følger som bilag 26, 27 og 28.

- 22 -

At en injurie har sin fulde verd, hvem den end fremstilles mot, er jeg klar over. Men i mine sine potenseres den, når den rettes mot en praktiserende jurist, som skal tre i skranken for lov og ret, og hvis virksomhet er avhengig av offentlig bevilling.

Når ærekrenkelsen dertil er fremsat i trykt skrift - endog i et dagblad for et stort publikum og under forhold som er gjenstand for den største opmerksomhet utover landet, er det ikke til at undgå, at man må seke for sin hederlighet den beskyttelse loven gir. Dette særlig når injurien fremstilles av en advokat og en ansvarlig redaktør og tilogmed mot bedre vidande. Og ikke mindst når de slår sig sammen 3 mand høi med hver sine likelspende ærekrenkelser på samme tid.

Desværre er der dem som mener, at i politiske debatter får man ikke ta det så nært, - der kan man trakte hinanden med de groveste beskyldninger. En slik skjelnen mellom æresbegreperne kan undertegnede ikke slutte seg til, og jeg kan ikke anerkjende at man skal avstå fra krav på renslighet i forhold, som fremfor noen krever ubestikkelig hederlighet og properhet. Det kan ikke indses, at man i en kamp for det man anser for det dyreste, fædrelandets fremtid og vel og beskyttelse mot forsøk på samfundets omstyrting, skal være nødsaget til at la sig overga ærekrenkelser og infamier.

Jeg tillater mig at be den srede påtalemyndighet at nedlegge pistand om mortifikasjon, straf, erstatning og op-

- 23 -

reisning og dommens offentliggjørelse. Foruten at skade mig i det almindelige omdømme, er de fremsatte injurier uten tvil også til skade for min praksis.

Skulde påtalemyndigheten ikke finde at ville reise mot alle de 3 anmeldte påtale etter § 248, bedes sakerne dog velvilligst behandlet under et. Hr. Kaare Lange er tidligere dømt for injurier.

Som vidner i saken tillater jeg mig at opgi følgende, som var tilstede :

Major Vidkun Quisling, Erling Skjalgssonsgt. 26, Oslo.

Disponent Olav Nesselt, adr. Glommens Salgsforening,
Lille Grensen 5, Oslo.

Revisor Einar Syvertsen, Gjøvik.

Gårdbruker Hj. M. Hoel, Romedal.

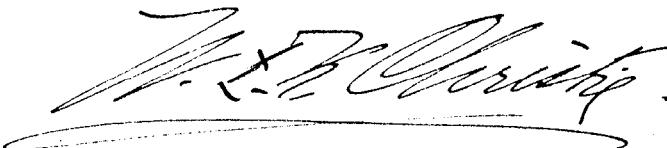
Gårdbruker og kaptein Alfred Sehlie, Vang, pr. Hamar.

Gårdbruker og kaptein Th. Koller, Dalby gård, Ringsaker.

Desuten: Gårdbruker O. Østby Deglum, Stortingen, Oslo.

Hamar 25. januar 1934.

Frbædigst

Bilag :

- 1) Skrivelse av 5/4-1933 fra stortingsmann Gabriel Moseid til statsråd Quisling.
- 2) -" - av 26. juni 1933 fra advokat M. Sterri til hr. Hans Rognerud.

- 25 -

- 20) "Opland Arbeiderblad", Gjøvik, 13. oktober 1933.
- 21) "Vestopland", Gjøvik, 12. oktober 1933.
- 22) "Vestopland", -"- , 13. oktober 1933.
- 23) "Vestopland", -"- , 14. oktober 1933.
- 24) a. Dementi i skrivelse av 13. oktober 1933 fra overretts-sakfører Christie til "Vestopland".
b. Folgeskrivelse av 13. oktober 1933 til foranstdende.
- 25) "Opland Arbeiderblad", Gjøvik, 14. oktober 1933.
- 26) Skrivelse av 14. oktober 1933 fra overrettsakfører Christie til gårdbruker O. Østby Deglum.
- 27) -"- av 17. oktober 1933 fra Østby Deglum til Christie.
- 28) -"- av 19. oktober 1933 fra Christie til Østby Deglum.